

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3819/24
11.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Татјане Лемајић, председника већа, Марије Бошковић и Слободана Керановића, чланова већа, у парници тужиоца “Удружење осигуравача Србије -Гарантни фонд” Београд, Трешњиног цвета бр. 1Г, кога заступа Гордана Голубовић, адвокат из Београда, Жарка Пуцара бр. 23, против тужених АА из ..., кога заступа Трајан Романовић, адвокат из Алибунара, Жарка Зрењанина бр. 6 и ББ из ..., ради регреса, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог АА изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 892/20 од 5.6.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалбе тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 892/20 од 5.6.2023. године, у ставу другом, трећем и четвртом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 892/20 од 5.6.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац да туженом АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 325.125,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење пресуде до исплате, све у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог АА за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени ББ да тужиоцу исплати на име регреса износ од 547.296,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.6.2008. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу исплати на име регреса износ од још 1.800.704,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.6.2008. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени АА да му солидарно са туженим ББ исплати на име регреса износ од

2.348.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.6.2008. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ББ да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 250.773,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 275.625.00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужилац и тужени. Тужилац је пресуду побијао у ставовима другом, трећем, четвртм и петом изреке, из свих законских разлога, а тужени АА у погледу одлуке о трошковима поступка садржане у ставу петом изреке, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 372 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 125/04 са каснијим изменама и допунама) који се примењује на основу члана 506 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11, 49/13-одлука УС, 74/13-одлука УС, 55/14, 87/18), апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована, а да је жалба туженог АА делимично основана.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио ниједну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 1.5.2007. године у Алибунару, на локалном путу Владимировац – Девојачки бунар, у близини Девојачког бунара, догодила се саобраћајна незгода у којој су учествовали возило регистарских ознака ..., којим је управљао тужени ББ, као и пешаци ВВ и ГГ. До незгоде је дошло зато што тужени ББ није држао безбедно одстојање за мимоилажење возила „3-101” са именованим пешацима, а које су се кретале из супротног смера својом левом коловозном траком и својом левом банкином, које својим кретањем нису допринеле настанку предметне саобраћајне незгоде.

Услед описне незгоде ГГ је претрпела тешке телесне повреде - нагњечење мозга, трауматско крварење испод паучинасте можданице, прелом лобање у десном слепоочно-теменом делу са утискивањем костију, прелом десне бутне кости саниран оперативним путем са заосталим клином у коштаном каналу, нагњечење тела, крвни подлив око десног ока и крвни подлив коњуктиве десног ока. Са ортопедско трауматолошке стране код ГГ постоји умањење опште животне активности од 20 % и то због дефинитивних последица предметне саобраћајне незгоде у виду стања после прелома десне бутне кости, санираног оперативним путем са клином у коштаном каналу, умањења активних покрета десног колена у мањем степену, умањења активних покрета десног кука у терминалним фазама покрета и храмајућег хода на десну ногу у мањој мери. Умањење ЖА се манифестује у немогућности подизања и преношења тежих терета, отежаном обављању послова који захтевају нефизиолошки положај тела, у немогућности извођења захтевних послова и у дужем трајању у чучењем и клечењем положају, у немогућности брзог трчања које има реперкусије на све послове и спортско-рекреативне садржаје који захтевају ту активност и функцију, у потешкоћама приликом коришћења и управљања превозним средствима, као и повећаном напору

приликом активности. ГГ претрпела је физичке болове веома јаког интензитета 2 дана после повређивања, а по проласку бесвесног стања, болове јаког интензитета у наредних 10-12 дана, болове средњег интензитета у следећих укупно 3 недеље, болове слабог интензитета у наредних укупно 4 месеца и привремене болове у наредном периоду углавном слабог интензитета и могуће средњег интензитета, у пропорционалној зависности од дужине и тежине физичке активности, приликом промене времена и сл. Код именоване постоји наруженост средњег степена, на основу функционалних и структуралних мањкавости, као и на основу постоперативних оžilјних промена у пределу десне бутине и десног кука у дужини од 21 цм и од 5,5 цм. Са неуропсихијатријске стране, због трајних последица наведених повреда, код оштећене је дошло до умањења животне активности од 30%. Ово умањење условљено је смањеним могућностима за обављање једног броја животних активности које је пре повређивања са успехом обављала, а сада их обавља са потешкоћама због честих главобоља и вртоглавица. Узимајући у обзир и умањење животне активност тужиље са трауматолошко-ортопедског аспекта, укупно умањење животне активности ГГ износи 40%. У моменту повређивања именована је изгубила свест, те није трпела примарни страх, али је по доласку свести трпела секундарни страх јаког интензитета који је трајао наредних 15 дана, а након тога страх средњег интензитета који је трајао до краја лечења, наредна 3 месеца.

ВВ је у предметној незгоди претрпела прелом десне потколенице и потрес мозга, услед чега постоји умањење животне активности са ортопедске стране од 25 % и то због дефинитивних последица предметног повређивања у виду стања после санираног прелома десне потколенице у мањем, толерантном деформитетном положају искривљености у поље, умањења активних покрета десног скочног зглоба у мањој мери уз развој остеопоротичних промена, умањења активних покрета десног колена у терминалним фазама уз развој дегенеративних промена у мањој мери, храмајућег хода на десну ногу у мањој мери, отежаног хода на прстима и пети десне ноге и отежаном извођењу чучња десном ногом, све у мањој мери, редукованог испружања палца леве шаке према горе за 1/3 обима. Код ВВ постоји наруженост лаког до средњег степена, имајући у виду побројане структуралне и функционалне мањкавости, као и оžilјне промене од 3 цм на десној половини врата, келоидног типа и ружног изгледа, те на предњем делу десне потколенице промера 83 мм. ВВ је претрпела физичке болове и то болове веома јаког интензитета 1 дан после повређивања и по проласку бесвесног стања, болове јаког интензитета у наредних 8 дана, болове средњег интензитета у следећих укупно 15-16 дана, болове слабог интензитета у наредних укупно 4-5 месеци, привремене болове у наредном периоду, а трпеће болове и у будућности слабог интензитета и ређе средњег интензитета, у зависности од дужине и трајања физичке активности и рада, приликом промене времена и сл. Због трајних последица потреса мозга код ВВ је дошло до умањења опште животне активности у висини од 10%, што збирно износи 30%. Умањење опште животне активности у висини од 10%, са неуропсихијатријске стране, наступило је због последица потреса мозга. Због тренутног губитка свести након предметне саобраћајне незгоде именована није трпела примарни страх. По доласку свести трпела је секундарни страх јаког интензитета наредних 7 дана, потом страх средњег интензитета наредних 16 дана, који прелази у страх у ширем смислу који се назива бојазан или стрепња, условљен неизвесношћу око исхода лечења и могућих компликација, који је трајао до краја лечења, наредних 30

месеци.

На основу споразума о вансудском поравнању од 3.6.2008. године тужилац је оштећенима исплатио укупан износ од 2.348.000,00 динара, на рачун пуномоћника, дана 30.6.2008. године. Наведеном споразуму је претходио парнични поступак пред Основним судом у Панчеву у предмету П 1318/07 по тужби тужиља ГГ и ВВ против тужених Удружења осигуравача Србије-Гарантни фонд и ББ, који је окончан доношењем правноснажног решења о повлачењу тужбе услед наведеног вансудског поравнања.

У време настанка саобраћајне незгоде регистровани власник возила Застава 101, рег.ознаке ... био је тужени АА, док је стварни власник возила био тужени ББ, на основу уговора о купопродаји моторног возила од 4.3.2006. године.

Супротно наводима жалбе тужиоца, правилно је првостепени суд утврдио да тужени АА у време предметне незгоде није био власник возила рег.ознаке ..., којим је оштећенима причињена штета, с обзиром да је утврђено да је тужени АА са туженим ББ закључио уговор о купопродаји возила, који је извршен исплатом цене и предајом ствари (што је констатовано у самом уговору), с обзиром да се према одредби члана 34 став 1 ЗОСПО на основу правног посла право својине на покретну ствар стиче предајом те ствари у државину стицаоца.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужени ББ дужан да тужиоцу на име регреса исплати износ у висини износа од 12 просечних месечних бруто зарада запослених на територији Републике Србије (према подацима Републичког завода за статистику у време исплате оштећенима), применом одредбе члана 104 Закона о осигурању имовине и лица ("Службени гласник РС", број 30/96, 57/98, 21/99, 44/99, 53/99, 55/99), која се примењује у конкретном случају на основу одредбе члана 245 став 1 Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 55/04), члана 34 Закона о основама својинскоправних односа и одредби Правилника о остваривању регресних захтева по основу исплаћених накнада штета из средстава Гарантног фонда са изменама од 10.11.2005. године, с обзиром да је у предметној саобраћајној незгоди проузрокована нематеријална штета ГГ и ВВ, и то употребом неосигураног возила којим је управљао власник возила тужени ББ (који је својину на возилу стекао по основу уговора о купопродаји од 4.3.2006. године закљученог са туженим АА), те да је тужилац (у току судског поступка пред Општинским судом у Панчеву који се водио по тужби оштећених) закључио вансудско поравнање са оштећенима и потом им дана 30.6.2008. године исплатио износ од 2.348.000,00 динара на име претрпљене штете у предметној саобраћајној незгоди, због чега је тужилац стекао право регреса према власнику возила, туженом ББ. Имајући у виду да је у време наведене исплате на снази био Правилник о остваривању регресних захтева по основу исплаћених накнада штете из средстава Гарантног фонда са изменом од 10.11.2005.године, то тужиоцу на име регреса према овде туженом ББ као физичком лицу, према ставу првостепеног суда, припада укупан износ у висини износа од 12 просечних месечних бруто зарада запослених на територији Републике Србије (која је у време исплате оштећенима износила 45.608,00 динара), односно износ од 547.296,00 динара, са затезном каматом од дана исплате штете оштећенима 30.6.2008. године до

коначне исплате.

Из наведених разлога првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца преко досуђеног, а до траженог износа у односу на туженог ББ. Тужба је одбијена у односу на туженог АА с обзиром да он није власник возила регистарских ознака ..., којим је причињена штета.

Одредбом члана 104 став 1 Закона о осигурању имовине и лица предвиђено је да се штета проузроковна употребом моторног возила, ваздухоплова или другог превозног средства чији власник није закључио уговор о обавезном осигурању, а био је дужан да се осигура према одредбама овог закона, накнађује у истом обиму и према истим условима као да је био закључен уговор о обавезном осигурању. Гарантни фонд који накнади штету насталу употребом неосигураног возила оштећеним лицима налази се у правној позицији осигураваача који је исплатио туђ дуг (дуг неосигураног власника моторног возила), који се састоји у накнади штете која би била покривена обавезним осигурањем.

За остварење права на регрес тужиоца нужно је да буду испуњени услови предвиђени одредбом члана 104 став 2 Закона о осигурању имовине и лица којом је предвиђено да се регресни захтев, по исплати накнаде штете, остварује од власника моторног возила, ваздухоплова или другог превозног средства који није закључио уговор о обавезном осигурању, и то за исплаћени износ накнаде штете, камату и трошкове. Исплатом накнаде законом предвиђених штета из средстава Гарантног фонда тужилац испуњава законску обавезу према трећим оштећеним лицима, ради чије економске заштите је фонд основан, па стога и право на регрес може да остварује према законом предвиђеним лицима. Тужилац, према одредби члана 104 став 2 Закона о осигурању имовине и лица, када је штета настала употребом неосигураног возила, стиче право на регрес, и то само према власнику моторног возила који је био дужан да закључи уговор о обавезном осигурању. Због тога је правилно првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев у односу на туженог АА с обзиром да у време предметне незгоде он није био власник возила чијом употребом је причињена штета оштећенима.

Такође, правилно је првостепени суд туженог ББ обавезао на исплату у складу са одредбама Правилника о остваривању регресних захтева по основу исплаћених накнада штета из средстава Гарантног фонда са изменама од 10.11.2005. године, имајући у виду да висина исплаћеног износа није била спорна међу странкама (тужени ББ оспорио је висину тужбеног захтева само указивањем на наведени правилник), правилно примењујући општи акт тужиоца важећи у време настанка штете у средствима фонда. Правилно је првостепени суд оценио као неосноване наводе тужиоца да се у конкретном случају има применити одредба члана 4 Правилника о остваривању регресних захтева по основу исплаћених накнада штете из средстава Гарантног фонда од 17.11.2014. године, који могућност умањења регресног захтева ограничава само на одређене случајеве, те предвиђа могућност да се Гарантни фонд регресира од власника возила за пуни износ исплаћене накнаде штете оштећеним лицима, односно да је у конкретном случају тужиоцу требало досудити целокупан исплаћени износ на име накнаде штете оштећеним лицима у висини од 2.348.000,00 динара, с обзиром да је у време штетног догађаја, као и у време исплате, био на снази

Правилник о остваривању регресних захтева по основу исплаћених накнада штета из средстава Гарантног фонда са изменама од 10.11.2005. године, који је прописивао да се право на регрес према физичком лицу остварује до износа од 12 просечних месечних бруто зарада запослених на територији Републике Србије према подацима Републичког завода за статистику, због чега се, према правилном закључку првостепеног суда, имају применити одредбе тог правилника, а не каснијих Правилника, јер би супротно тумачење довело регресног обвезника у стање неизвесности у погледу висине његове обавезе.

Правилна је и одлука о затезној камати на досуђени износ, донета у складу са чл. 277 став 1 ЗОО.

Применом члана 375 у вези члана 387 тачка 2 ЗПП потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке побијане одлуке којом је обавезан тужени ББ да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка јер је иста донета у складу са одредабама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/04 са каснијим изменама и допунама), чланова 277 и 324 Закона о облигационим односима, Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Сл. гласник РС“, бр. 43/23) важеће у време пресуђења и Таксене тарифе из Закона о судским таксама ("Сл. гласник РС", бр. 28/94, са каснијим изменама и допунама). Примена Закона о парничном поступку ("Сл. Гласник РС", бр. 72/11), који није могао бити примењен у конкретној парници на основу одредбе члана 506 ЗПП није била од утицаја на правилност и законитост одлуке о трошковима.

Из наведених разлога, на основу члана 375 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Ставом петим изреке побијане одлуке туженом АА досуђени су трошкови на име ангажовања пуномоћника адвоката за састав 2 образложена поднеска у износу од по 24.750,00 динара, на име заступања на 6 одржаних рочишта у износу од по 29.250,00 динара и приступа на 3 неодржана рочишта у износу од по 16.875,00 динара, што укупно износи 275.625,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ од дана извршности одлуке до исплате, у смислу одредби чланова 277 и 324 Закона о облигационим односима.

Правилно је првостепени суд туженом АА признао трошкове састава 2 образложена поднеска од стране адвоката-од 24.3.2014. и од 2.2.2021.године, док му правилно нису признати трошкови састава поднесака од 24.5.2013. (којим тражи доставу одлуке), од 2.4.2014. (којим обавештава суд о достави још једног примерка поднеска од 24.3.2014.године) и од 27.1.2021. (којим обавештава суд о достави заменичког пуномоћја) с обзиром да исти нису било потребни за вођење поступка, као ни трошкови састава трошковника од стране пуномоћника адвоката будући да састав трошковника не представља потребан трошак ради вођења парнице у смислу одредбе члана 150 став 1 ЗПП.

Нису основани наводи жалбе туженог АА да је имао трошкове ангажовања адвоката за приступ на 7 неодржаних рочишта, с обзиром да је према стању у списима

предмета пуномоћник туженог приступио на 3 рочишта која нису одржана-29.11.2013, 5.4.2021. и 17.3.2023.године.

Такође, туженом АА не припадају путни трошкови његовог пуномоћника, како је правилно оценио и првостепени суд, с обзиром да о постојању и висини тих трошкова нису достављени докази.

Међутим, основано се жалбом туженог АА указује да му нису признати трошкови састава правног лека против платног налога, с обзиром да је проптив решења о издавању платног налога од 17.6.2011.године преко пуномоћника адвоката изјавио приговор 30.6.2011.године.

Сходно наведеном, туженом АА у смислу одредби чланова 149, 150 и 159 Закона о парничном поступку припада право на трошкове на име ангажовања пуномоћника адвоката за састав два образложена поднеска у износу од по 24.750,00 динара, за састав приговора на платни налог у износу од 49.500,00 динара, на име заступања на 6 одржаних рочишта у износу од по 29.250,00 динара и приступа на 3 неодржана рочишта у износу од по 16.875,00 динара, што укупно износи 325.125,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ од дана извршности одлуке до исплате, у смислу одредби чланова 277 и 324 Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке побијане пресуде на основу одредбе члана 380 у вези члана 387 тачка 3 ЗПП у ставу другом изреке ове пресуде.

Будући да је тужени АА успео у жалбеном поступку у незнатном делу, а да тужилац није успео у поступку по жалби, то им сагласно одредби члана 161, у вези члана 150 ЗПП не припадају трошкови другостепеног поступка.

Председник већа-судија
Татјана Лемајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић